

ATA-83-2 Anteckning hos Löthman, RAÄ,
Sockenpärmarna 23/2 1983 Börje Sandén
Bro socken.

Önsta

EP 1901-01-29

En bautasten har flyttats från östra till västra sidan om mangårdsbyggnaden efter tillstånd.

Stora Ullevi - Anton Skog 1892

I närheten av Stora Ullevi. En ätthög krönt med rest sten har använts som fyllning vid järnvägens anläggande.

Lejondal - Anton Skog 1892

Hage, kallad Katshammar, nära corps de logiet, rund stensättning. troligen 242

Obs. 242 saknas på min ek. kart

Prästgården

Begäran om att få flytta en runsten från 'Skälsta backe" till prästgården, 30 jan 1913

Gösta Elg. Johan Sparre

Bro Kyrka - Dybeck

Söder ut från Bro kyrka är den så kallade "Assarshögen", en större ätthög, och i grannskapet av honom äro två mindre högar, båda skadade. anteckn: trol nr 88

obs. jag tror att det är 83:2 som avses

1865: ... "icke långt ifrån der varande stora ätthögar"

Önsta - Ernst Wiman 1846

1. 64 högar varav 3 är större, varav på en är en bautasten rest

1826: 6 arabiska guldmynt funna i en hög

1841: brända ben + bärnstenspärla

2. Ladugården: 3 högar, varav en stor ,

3. Ovanför smedjan: 12 högar

4. Smedjebacken: 6 högar

Håtuna Socken

Signhildsberg

Arkeologisk dokumentation i samband med stormfällning David Damell

Förvåren 1982 har karteringsarbeten inletts -

EP 1907

Eldsvåda i tegelbruket. Började i maskinhuset och spred sig till samtliga byggnader + arrend. Jönssons bostad. Avsevärda förluster, mycket tegel fanns i ladorna.

Hålvägarna vid Draget

se duplicerad. rapport från Björn Ambrosiani

Månskenet

Väster om byggnaden en rest sten 6 m hög (!) med en låg sten framför samt en på varje sida.

Almbacken

38 älvkvarnar, varav 13 i grupp
20 meter norr om vägen

Kvarnibble

3 älvkvarnar i vittrad häll, obetydligt ovan mark, ca 10 m Ö om åker, och ca 8 m NO om block med plan ovandel (1,5 x 1 m)

Kungsängen

Milstolpar

Sven Beckman har funnit 2 försvunna milstolpar av gjutjärn och återuppsatt den ena vid Tibble Gästgivargård. 1956

Vägen förbi milstolpen upphörde som riksväg 1940

Vikberga eller **Sylta** - Sven Beckman 29/8 1969

- varit boställe för förste sergeanten på Sigtuna Comp. av Uplands Regemente.
Sergeanten hette Wickberg, sannolikt namn efter denne indelte soldat.

Järnmärkena på Stäksön

NW, C, 18 9/7 S2 = Nordens Wänner (Björnstierna)

Föreningen Fornvännen (enl Berti l Seth)

borttaget: Begravningskassan Ljusets Bröder

ATA-88-5 anteckningar ATA 3/9 1980

ATA mapparna

Låssa

1979 Jehanders skada av gravfält 27

34 gravar av ca 50 helt bortschaktade,

18-15 m bred remsa återstår, endast mindre tydliga gravar är kvar

Utgrävning av kvarvarande 241 000:-

+ 2 240 tim fullgod grovarbetskraft

+ 80 maskintimmar = 3,5 mån

1980-04-18 krävs fullt skadestånd till staten = efterundersökningen = 17 000:- alt stämning

Säbyholmsskolan

Runsten U 625 (SPU) restes och målades. 10/5 1968; fick flyttas 1914

Sanda

Enligt anteckningar 1846 av sedermera major Ernst Wiman:

"Hästskeformig mur i kumlets mitt - troligen uppkommit genom den nyfikne fornforskarens oskonsamma hand"

"En otalig mängd större och mindre ätthögar ligga nedanför på Tibble, Sanda och Ålbrunna ägor De största ligga strax invid Tibble ladugård och vid Ålbrunna säteri"

1902 muntligt av major Wiman:

"många hundra ätthögar förstörda mellan Sanda prestgård och Tibble".

Namnet Låssa (Lossa)

Se Aschaneus Investigate KB (svårt att läsa handskrift i ATA) "Lossboo danssare"
Logsö kyrka 1436

Namn:

Bärby el Säbyholm (säteri)

Säby el Säbyholm

(Wedby?) Edby el Säbyholm

Brunnsvik, Däfvensö, Ekeby, Granskog, Lund, Sanda, Tibble, Torresta (säteri) Värkarne,
Ådön, Ålbrunna

Torp Fagerlund, Löfåker, Norrskog, Skeppsbacka, Sätra, Vesterack (?)

Låssa kyrka

återinvigd (tidn urklipp Enköpingsposten 30/7 1946)

Julle Lundgren (kantor 37 år) Patriotiska sällskapets medalj av första storleken

Orgeldonation DN 25/6 1943 10000:- .av fru Arvid Carlander

Jättegrytorna.

vid Hattbergen "Märkligt att de inte upptäckts förrän nu". Aftonbladet 28/9 1917

Kroppskär

begäran om bebyggelse 1967

röse 8 m diam, 0.6 m högt, grop i mitten 3 x 1 m (dm ?)

Lindormsnäs.

Drumlinen invid vägen är ej gravhög som folk tror (nära s k Långgrundet)

Rösaring.

Triangelmätningstornet byggs 1927

- OBS Trojeborgen nämns inte
- Tornet var avsett att uppföras. på en av gravhögarna
- En tall i södra delen av grav 1 har redan förvandlats till stege

Stora Ekeby

Bunge får tillstånd 1938 att resa en bautasten (nr 119) samt att ta bort gravar 9,11,13,17 för
uppförande av arbetsbostäder

Fornborggen

funnen 1929 (I Schnell)

Toresta

Väl markerade fornstrandlinjer på västsidan av åsen vid Horshagen

Vackert vid Koffsan !

Ernst Wiman 1846: "på en stor sandås vid sjön, Blåsåsen kallad, är ett kummel * af samma
storlek, som öfriga här i trakten"

* detta kummel, ovanligt stort är nu med hela åsen försvunnet för järnvägsanläggningen
(meddel. av major Wiman 1902)

Uppland

Landskapet (mapp) 3/9 1980

Hänvisningsblad

Minnesmärken I Uppland hvilka böra särskilt fridlysas (inget årtal)

Bro Härad

Brogård Två stora ättechögar söder om och i närheten af Bro kyrka (endast detta)

Håbo härad

Kvarnibble: Fyra bautastenar och tolf kullar nära vägen mellan gården och kyrkan, norr om och nära sågen. Item tre ättechögar väster ut på gårdet

Skälstad: 52 gravkullar, 16 kretsar, två mindre bautastenar, en större treudd och en stående runsten, rest efter en Österfarare.

På en anseelig höjd (hage) öster om gården, mellan denna och Håtuna kyrka. Marken hörde för få år sedan till Råby. (skrivelsen kan tidsbestämmas härigenom.)

(Kopia finns i "Odat handlingar" med namnet Dybeck i blyerts)

ATA anteckn 3/9 1980

Bro

Uppmålade runstenar 1971

U 611 Tibble V Ryd, 617 Assurssten, 623 Jursta, 629 Svarsta (ev 620 Finnsta)

Klöfberga

låg strax öster om motorvägen, mellan av- och påfarterna.

Bro kyrka

"Iakttagelser under en "arkeologisk utflykt Juni 1892 i Bro socken" (Anton Skog ?)

- En präktig ättechög invid Bro kyrka, hvarur dock flera hundra lass jord tagits 1881 för att planera kyrkogården, naturligtvis utan vederbörligt tillstånd"

- Kyrkans medeltida sakristias grund framtogs 1972

Lejondals hage

enl Dybeck 1860 sid 3. I Lejondals hage finns en liten skeppssättning jämte några stenkretsar och fem grafkullar, deraf enstensatt

Sätra .

På en skiss (i samband med Wiman 1902) talas om Sätra kärr -väster om fornborgen "nu odlat"

ATA-80 Renskrivning av anteckningar från 1980-07-29/30

Håtuna

Aske

Historiskt om och kring Aske

stencil 1974, Gurli Eklund, Börje. Justrell, Lennart Wickell

Bjursta

1928 Floderius

"den nu nedrivna Bjursta by"

Håtunaholm

1959 Montgomery har anmält att en flygel är mycket förfallen

"under hand och med största försiktighet och takt undersöka vad som kan göras i denna fråga.

Nuvarande ägare är en godsägare Wikander"

1947 Medeltida svärd inlämnat för fotografering

Killinge.

1924 Klagomål över ett påtänkt garage i Torshage's gravfält

Markeby

Runsten rest och lagad 1953 700 m SO om gården

Bjurstastenen (den försvunna enl B F Jansson 1953)

Norränge

Stenen blev målad i rött 1963 efter att det redan 1949 påpekats att den blivit målad i svart

Tidn Dagens Nyheter 23/6 1931:

Holger Arbman besiktigade runstenen 19/6 1931

Notis i Neu. Züricher Nachrichten 10/7 1931

S Curman vädjar till Hedin att få införliva stenen med Hist. Mus. samlingar (i ett privat brev)

25 aug 1931:

"riktar en vördsam, men enträgen vädjan att låta museet få förvärva detta för vetenskapen särskilt viktiga dokument"

"Då nu denna ifrågavarande stenen dessutom är skadad och icke kan resas på ursprunglig plats, har det synts mig riktigt att göra denna vördsamma framställning till Eder i förhoppning att Ni ville behjätta de här framförda vetenskapliga skälen.

Avvaktande Edert svar å denna min tills vidare privata förfrågan har jag äran teckna "

Signhildsberg

1929 Floderus föreslår undersökning

G Gihl anses inte kompetent att göra utgrävningen - bristande erfarenhet och hans synnerligen intetsägande motivering. (värdefullt för hans avhandling)

Råbystenen

Godsägare Kylberg får anvisning för rengöring av stenen 1933

Västra Ryd

Granhammar

Tack till David Zetterström för påpasslighet och snabb anmälan av skelettfyndet.

- fick 50:- 21/7 1953 (på förslag av Wilhelm Holmqvist)

Bäckman fick tack för snabb anmälan av fyndet

700 m NO om Granhammars huvudbyggnad, mitt på ett invallat gärde, varifrån vattnet pumpas ut i Mälaren.

Täckdiktningensarbete 90-100 cm djupt

ATA 30/7 -88

Tång

Sundkvist vill 1954 flytta runstenen (som står i stenröse) in på sin tomt, men han får avslag av B F Jansson

Solbaset .

Lantbrukare Carl Aug Pettersson får en reprimand för skadegörelse på en forngrav vid grustäkt. Han hade hittat ett skelett och åter grävt ned det 1924 vid Svedden

Riksantikvarien polisanmäler ärendet.

Torsätra / Nyckelstenen

Enl. Lamm har det funnits en sten som påmålades vid stranden av Torsätra således en 3:e sten (*det senare kanske min anm. ?*)

Widstrand s. 46. Nyckeln skulle kunna upptagas av en oskyldig flicka

Wallin. En motsvarande Nyckelsten skulle ha funnits på Steningelandet. En kedja hade spänts mellan dem, den senare stenen skulle ha använts vid byggandet av Steninge slott (Gyllenstierna)

Lamms avhandling omfattar 19 A 4 sidor, inkl foton, kartor, utdrag ur källor och inventeringar, litteraturförteckningar.

Torsätra

Major Hegart (bott där 1919-1940)

RAÄ tog vara på viss inredning, 5 kakelugnar, slottsur, dörrar.

Tranbygge

En runsten vid Tranbygge kvarn 1667-84

Champagne- och vinfabrik. Champagnen hette Tranit (Tranic!) och presenterades på Stockholmsutställningen 1897

När Dr Ramstedt blev osams med sin tyske bryggmästare försämrades kvaliteten.

Västra Ryds kyrka

Omnämnd av Aschaneus i *Investigatae Antiquitates* (Fb 12)

ATA-74 anteckn./renskrivn. från 19/7 -74

Håtuna

Signhildsberg

- Carl von Essen hittade 1965 del av en runinskrift
- Signhildsberg är omtalat i "Rannsakingar om Antiquiteterna" 1667 -1684 del 1
- Konung Signels Buur (Signhilds borg) (ego !?)

1924 Fil lic Gunnar Gihl vill utgräva Signhilds hög med ek. bistånd av Rune Alm (ingenjör) och begär tillstånd - Otto Janse (Visby) vill inte heller tillstyrka.

Rune Alm avtackas av Akademien för sitt visade intresse för Fornsigtuna och det ekonomiska erbjudande han gjort, avtackas även för hans förteckning över "Upplands fasta fornminnen" överstruket: Rune Alm återkommer med erbjudandet 1928 (?)

1926 beslutas om uppskjutning av de planerade grävningarna. Rune Alm gör en karta 1:200.

1929 besökte Erik Floderus Signhildsberg och avgav rapport till Riksantikvarien:

60 m norr om Signhilds kulle finns en plåtå 40 x 25 m, identisk med av Aschaneus (från Aske) omtalade platsen för För-Sigtuna slott, Kronogodset Forn-Sigtuna, varifrån kung Birger 1299 utfärdade ett donationsbrev

50 m NV om Signhilds kulle (bör vara Signhildsberg). På karta över Signhildsberg 1715 finns "Signhilds Buhr", ett stentorn. 8 x 8 m.

Faith-Ell har gjort en karta över fornlämningsområdet (Rune Alms pengar)

Run-Janne har undersökt den del av runsten som von Essen hittat (15/6 1965)

Norränge.

Norrängestenen hittades i åkern av Edvin Hedin, den sprängdes men befanns på undersidan ha runor med ännu bevarad röd färg, vilket är unikt. Uppställd i Håtuna Kyrkas vapenhus (25-26 runor har färg). Riksantikvarien vill ställa stenen på museum, eftersom den hade färgen bevarad. Dessutom kunde den inte ställas upp på ursprunglig plats. Men kyrkorådet ville inte lämna den ifrån sig.

Stenen uppmålades trots detta med svart färg, vilket ändrades till röd 1963

Kvarn-nibble

Skrivelse från Tesch med anledning av soptipp i ett grustag. 1965

Håtuna kyrka

Håtuna textilier utlånade till Liljevalks 1929 (och Statens historiska museum)

Berndes-Sparreska gravkoret konserverat 1949

Bro

- Intresserad och energisk fornminnesvårdare: stationsinspektör John Johansson, Bro station (1939)

- Assarstenen lär ha flyttats till sin nuvarande plats på 1868-talet från Assarhögen vid Husby (sic!)

- Konrad Björkman har fatt samtliga runinskrifter i Bro av Run Janne 1951

- Bro kyrka restaurerades 1914

- Härnevi. "några jettegreftter västan för broon"

- Gösta Elg och Johan Sparre bad 1913 att få flytta runstenen från Skällsta backe till prästgården

- Axel Karlsson har 1935 lämnat en samling jordfynd (7 föremål) för besiktning och katalogisering. de har sedan återställt
- Runstenen vid Skälstabron har flyttats några meter 1970.
- Utgrävning av nr 71 och 73 kostade 29.694:29 (1968)

Låssa

Runstenen vid SPU har tidigare varit rest vid torpet Hagalund
 Protokoll, inventering Låssa kyrka 1829
 Inbrott i kyrkan Valborgsmässoafton 1797. tagit silver och pengar

Låssa kyrka

(1892) Lossa kyrka i Bro härad restaurerades utan vederbörligt tillstånd under ledning av arkitekten Tsaeus 1889. Sex friherrliga Posseska vapensköldar restaurerades då och uppsattes i kyrkan

Vid omläggningen av Låssa kyrkogård 1945 fanns ett förslag med damm och skulptur som inte byggnadsstyrelsen godkände.

Styrelsen fann det mindre önskvärt att anlägga den föreslagna enskilda gravkammaren, men ville inte motsätta sig åtgärden

Återinvigning 1946

Ytterdörren från 1600-talet

Avslag på begäran att sänka predikstolen

Rösaring

Tornet vid Rösaring 1927

Många skrivelser, tallen som gjorts till stege fanns förut
 Forts.

Jättegyrtorna vid Hattbergen hade nyligen upptäckts 28/9 1917

Stora Ekeby

- Godsägare Wallenstein behöver ej stå till svars för åverkan på flera gravhögar, då han tydligen ej vetat att det rörde sig om fornlämningar.

- Rolf Forsberg, 12-årig elev till Magnus Lundegrén har hittat ett hängkors av ben, 1600-1700-talen vanliga i Ryssland och Balticum. Museet erbjöd 20 kr, men upphittaren ville behålla det.

Säbyholm

Runstenen vid SPU (Sunnerdahls Praktiska Ungdomsskola) flyttades från Hagalund på begäran av Stiftelsens ordf C Svedelius Karta finns över platsen för stenen i Hagalunds trädgård (Toresta Runsten funnen 1929) utefter en väg mot Tetorp

Stockholms-Näs

Milsten vid Tibble

Beckman har funnit en gammal milsten och uppställt den vid Tibble gästgivargård.

Tingsställe vid Bro kyrka

Tingsstället låg ursprungligen vid Bro kyrka "under senare hälften av 1600-talet flyttades det till Stockholms-Näs (enl Jan Erik Almquists "Lagsagor och domsagor i Sverige"

Almarestäket

Vattenverksförbundet ville lägga ledningarna ovan jord vid passerandet av vattendraget. Elisabeth Seth protesterar kraftigt, hon förvärvade Stäket 1952-54, och då begärdes att området skulle lämnas intakt även hagmarken.

RAÄ säger 1965 att utgrävning är påtänkt inom en nära framtid

Varje synlig del av avloppstunneln avslås och hela Stäketholmen måste anses tillhöra fornlämningen

Utgrävning gjordes 1870

Farled mellan Stäksön och Stäketholmen avvisas

1964 gjordes sonderingsgrävningar på Stäketholmen (avloppsledningen)

1963 minst 2 våningars höjd är bevarad, samtliga källare

PM om en utgrävning (1963)

Järnmärkena uppsatta av Nordens vänner, som gjorde ångbåtsturer och satte upp minnesmärken Föreningen Fornvännen

Minnesstenen vid kyrka

"... då Sveriges allmoge var samlad på Näs äng" bygger på källans ordalydelse (Boethius föreslår detta tillägg) Stenen föreslogs. att göras något mindre, men Hembygdsföreningen protesterade.

Ryssgraven

1931 kände man ännu inte till kanalanläggningen. Den finns inte omnämnd i Styffe: Om Sveriges kanalbyggnader intill medlet av adertonde seklet.

En undersökning av Per-Olof Westlund 1931 är tveksam om det funnits en underhållen vattenförbindelse

RAÄ:s rapport 1971 B 15 Kanalen uppmitt 1968. "intressant kanalprojekt från 1700-talet"

Sandgrind - länsmansgård

2 milstolpar förvaras där. Beckman satte upp den ena (tydligt vid Tibble gård), men den andra som haft sin plats mellan Aspviks kvarn och Prästtorp, ville ägaren till Sandgrind inte gärna lämna ut

Tibble

Landsvägen söder om Tibble byggdes 1939

1957 begär Beckman och häradsdomare Philip Åkerlind att få sätta upp en minnessten "utvisande platsen där ting hållits med Bro härad samt gästgivaregård"

enl Beckman:

- tingsplats 1739 - 1904

- gästgivaregård sedan 1661

Skälby

Löjtnantsboställe. Undersökning under rivning 1958

Tuna by

Man kan tydligt se rester av 6-8 gårdar

I en grav har påträffats ett halsband av 154 glasfluss- och bronspärlor vid en undersökning föranstaltad av kabinettskammarherre Magnus af Ugglas och utförd av en amanuens Erlandsson. En del fynd har tillförts Hist. Mus. medan pärlorna har givits till dåvarande friherrinnan på Lennartsnäs.

Västra Ryd

11 runstenar är kända sedan 1600-talet i Västra Ryd

1941 saknades 8 enl Sven B F Jansson

Kyrkoherde Beinhof hittade en i en vägtrumma. Stenen låg mitt under vägbanan med runorna nedåt. Den är uppförd i närheten av kyrkan.

Kantor Paul Svenssons elev Svea Fågelström påträffade den andra i ett gärdesröse vid Tång Skansen har velat köpa gammalt byggnadsmaterial från Negelstena, Sundby, Torsätra 28/7 1967

Granhammarsmannen

Granhammarsmannen 1953. från bronsåldern blev ihjälslagen ute till "havs" och sjönk tillsammans med (hund?), fårbog, flinta, svavelkis, syl och spjut i blåleran. Allt (även blåleran) fraktades till Hist. Mus. Liknande fynd har ej gjorts i Sverige. (jmf danska mossar) tidn. art Morgontidningen 16.6.53

Undersökningsprotokoll

Granhammar.

(*Fortf:s förslag:*) Övre våningen borttages och byggnaden återställes i 1700-tals-skick.

Används för förvaring av II:s museiföremål och porträtt. Böcker.

Lantingshausen, svåger till Axel von Fersen d.y. (skall vara d.ä)

Lerberga

Nära handelsboden (Simon Melin) Svedden skelettfynd vid grustäkt. Anmälan ej gjord. Reprimand.

Torsätra

Kallingska vapenhällen ristad i en bergklack.

Nyckelstenen

Jan Peder Lamm har skrivit en avhandling om Sigtuna Nyckel 1966 Jmf. A.H.Widstrand: Sigtuna - Det forna och det närvarande. sid 46

Vid Sigtuna Nyckelsten ser man byggnaderna i Sigtuna

Erik Floderus: Sigtuna, Sveriges äldsta medeltidsstad. "en kedja som kunde spännas över farleden omkr 6 km S om staden från Nyckelstenen till Steningelandet"

- stenen finns avbildad i Svecia Antiqua.

Håbo-Tibble

Kyrkan

Fragment av en unik silverkrona (utan motsvarighet) varför Hist. Mus. begärt få den införlivad med dess samling av guld och silversmide från svenska kyrkor 1952

Detta beviljades ej av kyrkorådet. Begäran har tydligen återkommit och 30 aug 1953 har frågan bordlagts och den 25 medgavs deponering i museet. En restaurerad kopia skall lämnas till kyrkan. Kopieringen har lyckats bättre än vad man hoppats.

Bälby

Runstensfragment
renskrift 26-1-83

Peringskiöld: Monumenta Sveo Gothorum. Mikrofilm. 30/7 1980

(ATA-80-2) Fh 2

Håtuna socken

"af Håtuna hafver Håbo häradt sitt namn. Håtuna Kyrkia är en stoor häradskyrkia, här hafver fordom varit det namnkunniga konungafästet där konung Birger blef fången ? om källar-(muren ?) vid Klockargården

Råbystenen

"och här, vid vägen åt Sigtuna, är en hög backe full med stenlagda grafvar, som värde äro att märka med denna nedanför stående Runsten (bild)

Fornsigtuna

Fornsigtuna vid Haborswreten, uthi Tääet som löper til Sigtuna

Wäster Tibbla hage i Biörkbacka

Fh 3 Peringskiöld Monumenta Sveo Gothorum 3 Attund land

Bro socken (sid 199)

När Bro kyrka för några hundrade år sedan blivit till de kristnes gudstjänst anlagder, hafver dess byggmästare ibland andra gråstenar uti kyrkmuren inmurat en stor och märckelig runhäll, som där i nejden tillförne varit upprester, af detta anseende och innehåll: (bild)

ATA-80-4 Anteckningar ATA 29/7 1980.

Ur Rickard Dybecks reseberättelser

Rickard Dybeck

Svea Rikes forna Tingeställen b1 7

Litet nordan om Håtuna kyrka på Norrskog, mellan Håtuna och Markia by på skillnaden mellan åkern och skogen, ett gammalt Tingsplats "i fyrkant" Knäs hög" och sedan ofvanpå fylld med jord, at Domaren skall vara högre än församlingen"

s. 12 S Eft ett Fjerdhund

Reseberättelse 1859

Denn i Presterskapets antikvariska Berättelser uppgifna runstenen vid Hammarby söktes förgäfvdes.

Runstenen i Svarstabacken finnes, Lilj 29, men inskriften är fördärfvad genom upphuggning

Runstenenarna L. 24,25 äfvensom 27, alla i Tibble socken äro förkomne. Några resliga stenar besågos i skogen mellan kyrkan och Löfsta, samt smärre grafkullar å kyrkohöjden, andra minnesmärken att förtiga.

Håtuna slott

Vid Håtuna kyrka sökte jag lemningarna efter Håtuna slott. Hele grunden ligger sedan tvänne år - i en stenhägnad !!!

Här söktes okände runstenar. Förut kända omgranskades. På Galgbacken i Viksjö gärde besågs en forntida begravningsplats. Två runstenar stå där. Men forskarna eger i behåll få sådana grafställena. Vid Lugnet (Kvarnlöt) i Skokloster

Reseberättelse 1860

Berättelse rörande undertecknads antiquariska forskningar under sommaren 1860.

..... slott, vilka noggrant afmättes. Sjelfva Stäkeseön har för närvarande blott några få hedna grafkullar, en mängd sådana skola för icke länge sedan der funnits.

Den märckvärdiga runsten, hvilken på 1600-talet var i Dalkarlsbacken, äfvensom ett stycke, hörande till den vid Stäkes gård ännu befintlige, eftersöktes förgäfvdes. En vacker bautasten af tre alnars höjd står i skogen norr ut på ön. En lika märkelig som egendomlig sägen rörande en der fordomdags inträffad händelse är vida känd. (OBS)

forts. tre foliosidor tämligen lättlästa.

Dybecks reseberättelse 1863 sid 24

Almarestäket

föreslår att det undersöks och kartläggs

Håtuna slott

Johan III upplyste sina hovmän att rätta namnet var Hoftuna

Samma sak med "Håbo Härads forna tingssäte, en stor stenkrets på en skogig höjd nära en fjärdingsväg norr ut från Håtuna kyrka (se tidigare berättelse)

Dybecks reseberättelse 1865, sid 8

Några nya lemningar af Håbo härads forna tingsställe, norrut från Håtuna kyrka granskades

Dybecks reseberättelse 1866

Den av Dybeck funna Finstastenen är upprest. "Nästan samtidigt uttogs ur Bro kyrkas södra mur den märkvärdiga Assurstenen (Sveriges Runurkunder No 1) och restes på en fri och lämplig plats vid vägen mellan kyrkan och prestgården. Jämte honom restes en ur kyrkogolfvet upptagen runsten (No 2 i Runurkunderna). Socknens övriga minnesmärken öfversågos."

Dybecks reseberättelse 1867

De i en föregående berättelse nämnda ättehögarna på Lindö egor, till en del skadade genom grustägt, hade icke vidare blivit rörda. Här boende statkarlen Gustaf Andersson uppgaf att i närliggande skogen mellan Til och Näs kyrka skulle finnas "en jetterad" af sten. Jag följde honom till platsen och fann jetteraden vara en 22 fot lång och åtta fot bred skeppssättning med en tre fot hög förstäf. Han hade grävt en djup grop mitt i skeppet sannolikt för att finna och vinna skatter. Kring stensättningen äro några smärre kretsar, hvaraf en med två fot hög vårdsten (vårdsten 2)
(fortsätter till Järfälla)

Sök.

Johan Hadorph, Hadorphs stora copiebok finns deponerad i Riksarkivet 1918 (enl ATA)
ATA har KB:s katalog över handskriftssamlingen. Fornkunska Fa - Fm.

- 1.
- 2.

jämte mikrofilm.